

3 (Sem-2/CBCS) EDU HC 1

2022

EDUCATION

Paper : EDU-HC-2016

**(Philosophical and Sociological Foundations
of Education)**

(Honours Core)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following as directed (any ten) :

1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দহটা) :

(a) The English word 'philosophy' has been derived from which language?

ইংৰাজী 'philosophy' শব্দটো কোনটো ভাষাৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে ?

(b) Who was the creator of Yoga philosophy?

যোগ দৰ্শনৰ সৃষ্টিকৰ্তা কোন ?

(2)

- (c) The book, *Emile* was written by _____.
(Fill in the blank)
_____ *Emile* গ্ৰন্থৰ ৰচক আছিল।
(খালী ঠাই পূৰ কৰা)
- (d) _____ is the meaning of the Greek word 'pragma'.
(Fill in the blank)
গ্ৰীক শব্দ 'pragma'ৰ অৰ্থ হ'ল _____।
(খালী ঠাই পূৰ কৰা)
- (e) Buddhist philosophy is mainly divided into _____ types.
(Fill in the blank)
বৌদ্ধ দৰ্শনৰ মূল ভাগ হ'ল _____।
(খালী ঠাই পূৰ কৰা)
- (f) Who is the father of sociology?
সমাজবিজ্ঞানৰ পিতৃ কোন ?
- (g) Who is the father of educational sociology?
শিক্ষা সমাজবিজ্ঞানৰ পিতৃ কোন ?

22A/1099

(Continued)

(3)

- (h) Plato was one of the main advocators of idealism.
(Write True or False)
প্লেটো আদৰ্শবাদৰ এজন প্ৰধান পৃষ্ঠপোষক আছিল।
(সত্য নে অসত্য লিখা)
- (i) Physical closeness is one of the characteristics of secondary group.
(Write True or False)
শাৰীৰিক ঘনিষ্ঠতা মাধ্যমিক দলৰ এটা বৈশিষ্ট্য।
(সত্য নে অসত্য লিখা)
- (j) Culture is learned quality.
(Write True or False)
সংস্কৃতি হৈছে অর্জিত গুণ।
(সত্য নে অসত্য লিখা)
- (k) What is the meaning of the Latin word 'ultra'?
লেটিন শব্দ 'ultra'ৰ অৰ্থ কি ?
- (l) Who was the author of the book, *Social Change*?
Social Change নামৰ গ্ৰন্থখনৰ ৰচক কোন ?
- (m) Give one example of non-material culture.
অবস্তুগত সংস্কৃতিৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

22A/1099

(Turn Over)

- (n) Write one characteristic of formal social organization.
আনুষ্ঠানিক সামাজিক সংগঠনৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (o) Mention one characteristic of social disorganization.
সামাজিক বিসংগঠনৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

2. Answer any five questions from the following
very briefly : $2 \times 5 = 10$

- তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো পাঁচটাৰ অতি চমু উত্তৰ দিয়া :
- (a) Mention two natures of philosophy.
দৰ্শনৰ দুটা প্ৰকৃতি উল্লেখ কৰা।
- (b) What is the meaning of Veda?
বেদৰ অৰ্থ কি ?
- (c) Write two characteristics of education of Yoga philosophy.
যোগ দৰ্শনৰ শিক্ষাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (d) Mention two characteristics of pragmatic education.
প্ৰয়োগবাদী শিক্ষাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
- (e) Define sociology.
সমাজবিজ্ঞানৰ সংজ্ঞা দিয়া।

- (f) Write two importance of educational sociology.
শিক্ষা সমাজবিজ্ঞানৰ দুটা গুৰুত্ব লিখা।
- (g) What is socialization?
সামাজিকীকৰণ কি ?
- (h) What is cultural lag?
সাংস্কৃতিক পশ্চাদ্ৰেতীতা কি ?

3. Write short notes on any four of the following : $5 \times 4 = 20$

- তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :
- (a) Scope of educational philosophy
শিক্ষা দৰ্শনৰ পৰিসৰ
- (b) Impact of philosophy on education
শিক্ষাৰ ওপৰত দৰ্শনৰ প্ৰভাৱ
- (c) Types of Yoga
যোগৰ প্ৰকাৰ
- (d) Principles of Buddhist philosophy
বৌদ্ধ দৰ্শনৰ নীতি
- (e) Idealism and aims of education
আদৰ্শবাদ আৰু শিক্ষাৰ লক্ষ্য

(f) Characteristics of naturalistic education
প্রকৃতিবাদী শিক্ষাৰ বৈশিষ্ট্য

(g) Methods of sociology
সমাজবিজ্ঞানৰ পদ্ধতি

(h) Education as an instrument of social
change
সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ আহিলা স্বৰূপে শিক্ষা

4. Answer any four of the following questions :

10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ কৰা :

(a) Define philosophy. Discuss its scope.
দৰ্শনৰ সংজ্ঞা দিয়া। ইয়াৰ পৰিধি আলোচনা কৰা।
3+7=10

(b) What is educational philosophy?
Discuss the relationship between
education and philosophy. 3+7=10
শিক্ষা দৰ্শন কি? শিক্ষা আৰু দৰ্শনৰ মাজৰ সম্পৰ্ক বিষয়ে
আলোচনা কৰা।

(c) Discuss about different concepts of the
Vedic philosophy. 10
বৈদিক দৰ্শনৰ বিভিন্ন ধাৰণাসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা
কৰা।

22A/1099

(Continued)

(d) What is Astangika Yoga? Discuss in
detail about Astangika Yoga. 2+8=10
অষ্টাংগ যোগ কি? অষ্টাংগ যোগৰ বিষয়ে বিতৰ্ক
আলোচনা কৰা।

(e) What is meant by pragmatism? What
are its main principles? Discuss. 3+7=10
প্ৰয়োগবাদৰ অৰ্থ কি? ইয়াৰ মূল নীতিসমূহ কি কি?
আলোচনা কৰা।

(f) What is educational sociology? Discuss
its scope. 10
শিক্ষা সমাজবিজ্ঞান কি? ইয়াৰ পৰিধি আলোচনা কৰা।

(g) What is social group? Discuss the
importance of primary and secondary
group. 2+8=10
সামাজিক সমূহ কি? প্ৰাথমিক আৰু মাধ্যমিক সমূহৰ
গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

(h) What is social change? Discuss about
various factors of social change. 3+7=10
সামাজিক পৰিৱৰ্তন কি? সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ বিভিন্ন
কাৰকসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

22A/1099

(Turn Over)

- (i) Define culture. Discuss the relationship between education and culture. 3+7=10

সংস্কৃতিৰ সংজ্ঞা দিয়া। শিক্ষা আৰু সংস্কৃতিৰ মাজৰ সম্পৰ্ক আলোচনা কৰা।

- (j) What is social disorganization? What are its types? Discuss about different causes of social disorganization.

2+2+6=10

সামাজিক বিসংগঠন কি? ইয়াৰ প্ৰকাৰসমূহ কি কি? সামাজিক বিসংগঠনৰ বিভিন্ন কাৰণসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

***